

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์สถานการณ์การส่งเสริมการจัดการอาการ
หายใจลำบากในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
โรงพยาบาลวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน

นางลิหิว จันทร์พุด

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย

บทคัดย่อ

อาการหายใจลำบากเป็นอาการสำคัญที่ทำให้ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การส่งเสริมให้ผู้ป่วยจัดการกับอาการหายใจลำบากได้จะช่วยลดอัตราการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาล การศึกษารุ่นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในโรงพยาบาลวังเหนือ จังหวัดลำปาง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) บุคลากรด้านสุขภาพ จำนวน 10 ราย 2) ผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จำนวน 18 ราย และ 3) ผู้ดูแลผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จำนวน 18 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แนวคำถามในการสัมภาษณ์เดี่ยว และ สัมภาษณ์กลุ่ม ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาโดย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน นำข้อมูลมาจัดประเด็นแยกเป็นหมวดหมู่

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มรับรู้ถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง เพื่อ 1) ลดอาการหายใจลำบาก 2) เพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย 3) ลดการกลับเข้ารับรักษาซ้ำในโรงพยาบาล และ 4) ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล วิธีการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากของบุคลากรด้านสุขภาพ คือการให้ความรู้และคำแนะนำในการปฏิบัติตัวแก่ผู้ป่วย ผู้ดูแลส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากโดยการช่วยเหลือในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาที่ต่อเนื่อง การเตือนให้หลีกเลี่ยงสิ่ง

กระตุ้น และการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากประกอบด้วยปัจจัยด้านผู้สูงอายุ ผู้ดูแล และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบาก ได้แก่ 1) ผู้ป่วยและผู้ดูแลขาดความรู้และทักษะในการจัดการอาการหายใจลำบาก 2) สภาพสิ่งแวดล้อมที่บ้านไม่เหมาะสม 3) มีบุคลากรด้านสุขภาพในการดูแลผู้ป่วยไม่เพียงพอ และบุคลากรขาดทักษะในการดูแลผู้ป่วย 4) โครงสร้างองค์กรและระบบการดูแลผู้ป่วยไม่ชัดเจน 5) วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ไม่เอื้อต่อการให้บริการผู้ป่วยและ 6) ไม่มีแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ส่วนแนวทางการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ได้แก่ 1) ปรับรูปแบบการให้บริการ โดยมีการเยี่ยมบ้าน และส่งเสริมความรู้และฝึกทักษะในการจัดการอาการหายใจลำบากให้ผู้สูงอายุและผู้ดูแล 2) มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสุขภาพในการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบาก 3) ปรับโครงสร้างการดูแลโดยการมอบหมายงานที่ชัดเจน และเพิ่มอัตรากำลังในการให้บริการ 4) มีการส่งเสริมให้มีการใช้แนวปฏิบัติในการส่งเสริมการจัดการอาการหายใจลำบากในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในหน่วยงาน 5) จัดสถานที่ให้บริการรวมถึงจัดหาอุปกรณ์การดูแลให้เพียงพอ 6) มีการประสานงานระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยกับชุมชน 7) มีระบบการส่งต่อผู้ป่วยระหว่างโรงพยาบาลและชุมชน และ 8) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้ป่วย

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลวังเหนือ จังหวัดลำปาง ให้มีคุณภาพต่อไป

Independent Study Title	Situational Analysis of Promoting Dyspnea Management Among Older Persons with Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Wangnua Hospital, Lampang Province
Author	Mrs. Liliew Chanput
Degree	Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)
Independent Study Advisor	Assistant Professor Dr. Sirirat Panuthai

ABSTRACT

Dyspnea is a predominant symptom of chronic obstructive pulmonary disease (COPD) which leads to patient hospitalization. Promoting dyspnea management is one of the important strategies to reduce readmission. The objective of this study was to analyze a situation of promoting dyspnea management among older persons with COPD at Wangnua hospital, Lampang province. The sample was purposively selected and consisted of 3 groups: 1) 10 health care personnel, 2) 18 patients, and 3) 18 caregivers. The instrument used for collecting data was the interview question guideline for individuals and groups. It was reviewed by 3 experts for content accuracy and language appropriateness. Data were analyzed using categorization.

The results of this study showed that all groups of patients, caregivers and health personnel agreed that it was necessary to promote dyspnea management in order to 1) decrease dyspnea, 2) improve the quality of life, 3) reduce hospital readmission and 4) reduce cost of care. Method that health care personnel used to promote dyspnea management was providing the patients knowledge and care instruction. The caregivers promoted dyspnea management by helping on daily living activities, assisting patients to receive continuous care, warning patients to avoid stimuli and home environment modifying. Factors related to dyspnea management

promotion composed of factors of patient, caregivers and environment. Barriers to dyspnea management promotion included 1) lack of knowledge and skill of patients and caregivers, 2) inappropriate environment for the patients, 3) insufficient health care personnel and lack of skills for patient care among health care personnel, 4) unclear organizational structure and care system, 5) lack of resources and facilities, and 6) no guidelines to promote dyspnea management for older persons with COPD. Ways to improve dyspnea management promotion include 1) arrange health services to include home visits and provide knowledge and skill training to manage dyspnea for patients and caregivers, 2) train health care personnel for capacity building, 3) redesign structure of care by clearly assigning job and increasing number of staff, 4) promote clinical practice guidelines implementation, 5) arrange setting of care and provide enough resources and facilities, 6) coordinate multidisciplinary care for patients with community, 7) establish referral system, 8) enhance participation of local administrative office in caring for COPD patients.

The results of this study could serve as information for health care system development for older persons with chronic obstructive pulmonary disease at Wangnua hospital, Lampang province.